

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Csp/50/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118202947
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2118202947.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., IČO: 31 335 004, Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, proti žalovaným: 1. N. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, 2. Y. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, obaja žalovaní v konaní zastúpení: Advokátska kancelária Gabriel Orlík, s.r.o., IČO: 36 858 722, Žitavanská 20, 951 93 Topoľčianky, o zaplatenie 35.699,49 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa **z a m i e t a**.

II. Žalovaní v 1. a 2. rade **m a j ú** voči žalobcovi nárok spoločne a nerozdielne na náhradu trov konania v rozsahu 100% trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 26.03.2018, doručenu súdu dňa 03.04.2018, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 35.699,49 eura, ako aj nahradiť mu trovy konania.

2. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č.k. 11Csp/50/2018-33 zo dňa 24.09.2018, proti ktorému podali obaja žalovaní v lehote odpor s vecným odôvodnením, preto súd uznesením č.k. 11Csp/50/2018-47 zo dňa 29.11.2018 platobný rozkaz zrušil.

3. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými v 1. a 2. rade a T. V. uzatvorená Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa XX.XX.XXXX, v súlade s ktorou poskytol žalobca dlžníkovi a žalovaným v 1. a 2. rade ako solidárnym dlžníkom mimoriadny medziúver č. XXXXXXXX X XX vo výške XX.XXX,- eur. Finančné prostriedky boli poskytnuté dňa XX.XX.XXXX. V zmysle čl. II. časť „Medziúver“ Úverovej zmluvy žalobca dlžníkovi a žalovaným účtoval poplatok za spracovanie medziúveru, ktorý bol zaúčtovaný pri prvej výplate medziúveru, takže celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o tento poplatok vo výške 130,- eur. Úroková sadzba úrokov za úver bola Úverovou zmluvou dohodnutá v sadzbe 2,69 % p.a. na obdobie prvého roku od poskytnutia úveru a po uplynutí prvého roku v sadzbe 5,69% p.a.. V zmysle čl. II. Úverovej zmluvy sa dlžník a žalovaní zaviazali do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení vkladať na konto stavebného sporenia mesačné vklady vo výške minimálne 147,04 eura, splácať úroky za poskytnutý medziúver v sadzbe 2,69% p.a. a mesačnými splátkami vo výške 206,01 eura počas prvého roku od poskytnutia úveru a úroky v sadzbe 5,69% p.a. mesačnými splátkami vo výške 435,76 eura po uplynutí prvého roku od poskytnutia úveru a platiť poplatok za poistenie úveru vo výške 36,76 eura. Jednotlivé splátky boli splatné do 15. dňa v mesiaci. Jednotlivé nároky sa z mesačných splátok uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a splátka na konto sporenia. Z uvedeného dôvodu boli vklady na konto sporenia po ich úhrade do mesiaca 06/2014 vrátane

v celosti preúčtované na konto medziúveru a po uhradení splatných úrokov bola zostávajúca časť preúčtovaná na konto sporenia ako splátka poplatku za poistenie a mesačný vklad na konto sporenia predpísaný Úverovou zmluvou. Od 01.07.2014 boli z dôvodu zmeny nastavenia interného bankového systému žalobcu poplatky namiesto na konto sporenia účtované na konto medziúveru, z uvedeného dôvodu boli od mesiaca 07/2014 vklady na konto sporenia po ich úhrade v celosti preúčtované na konto medziúveru a po uhradení splatných úrokov a poplatkov za poistenie bola prípadná zvyšná časť úhrady preúčtovaná na konto sporenia ako mesačný vklad na konto sporenia predpísaný Úverovou zmluvou. Od mesiaca 12/2014 bola z dôvodu zmeny nastavenia interného bankového systému žalobcu z úhrady na konto sporenia na konto medziúveru preúčtovaná iba časť zodpovedajúca splatným úrokom za úver a poplatkom za poistenie úveru. Zvyšná časť bola ponechaná na konte sporenia bez jej preúčtovania na konto medziúveru a naspäť. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a dostali sa do omeškania so splácaním splátok úveru, na základe čoho žalobca žalovaných upomínal na doplatenie omeškaných splátok. Listom zo dňa 17.02.2015 žalobca upozornil žalovaných, že sú v omeškanií so splácaním úveru, vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň informoval, že v prípade nedoplatenia omeškaných splátok má žalobca právo požadovať zaplatenie zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Upozornenie bolo žalovaným doručené dňa 20.02.2015. Nakoľko žalovaní omeškané splátky nedoplatili, vyhlásil dňa 10.04.2015 žalobca mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobca zúčtoval nasporené prostriedky na konte sporenia s kontom medziúveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti tak bola na konte sporenia nasporená suma 1.760,74 eura, ktorá bola zúčtovaná s kontom medziúveru, pričom toto zúčtovanie bolo započítané na istinu úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (10.04.2015) bola výška dlhu žalovaných 93.002,79 eura, pričom pozostávala z istiny vo výške 90.139,26 eura, ktorá predstavuje rozdiel medzi výškou poskytnutého úveru (91.900,- eur) a zúčtovaním s kontom sporenia pri mimoriadnej splatnosti (1.760,74 eura); nezaplatených 5,69% p.a. úrokov za úver vo výške 2.276,69 eura; nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 330,84 eura, ktorá suma predstavuje poplatky za poistenie úveru za mesiace 07/2014 až 03/2015; nezaplatených ostatných poplatkov vo výške 256,- eur, ktorá suma predstavuje poplatky za 1. upomienky, poplatky za 2. upomienky, poplatky za predžalobné upomienky a poplatky za individuálne riešenie omeškania, účtované na konto medziúveru. Nakoľko vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru zmluva nezaniká, úročí žalobca istinu (90.139,26 eura) po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dohodnutým úrokom za úver v sadzbe 5,69% p.a.. V súlade s čl. VI. bod 3. a 4. Úverovej zmluvy, odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalobcovi vznikol nárok na úrok z omeškania z celkového dlhu žalovaných ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (93.002,79 eura) v sadzbe 5% p.a.. Nakoľko si žalobca voči žalovaným neuplatňuje nárok na zaplatenie poplatkov (vo výške 256,- eur ku dňu vyhlásenia splatnosti), uplatňuje si úrok z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti iba zo sumy 92.746,79 eura (dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti po odpočítaní nezaplatených, neuplatňovaných poplatkov). Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 11.05.2015, pod sp.zn. 25K/14/2015, zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 19.05.2015 bol na majetok dlžníka vyhlásený konkurz. Po vyhlásení konkurzu bola pohľadávka žalobcu splnená dňa 21.02.2017 vo výške 58.090,83 eura. Žalovaná suma 35.699,49 eura predstavuje aktuálnu výšku dlhu žalovaných voči žalobcovi (bez neuplatňovaných poplatkov), pričom pozostáva z istiny vo výške 32.048,43 eura, ktorá predstavuje rozdiel medzi istinou ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (90.139,26 eura) a úhradou po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (58.090,83 eura), nezaplatených 5,69% p.a. úrokov za úver vo výške 2.824,72 eura, ktorá suma predstavuje nezaplatené 5,69% p.a. úroky za úver zo sumy 91.900,- eur do 10.04.2015 vo výške 2.276,69 eura a nezaplatené 5,69% p.a. úroky za úver zo sumy 90.139,26 eura od 11.04.2015 do 19.05.2015 vo výške 548,03 eura; nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 330,84 eura; nezaplatených 5% p.a. úrokov z omeškania vo výške 495,50 eura, ktorá suma predstavuje nezaplatené 5% p.a. úroky z omeškania zo sumy 92.746,79 eura od 11.04.2015 do 19.05.2015.

4. Žalovaní v 1. a 2. rade sa k žalobe vyjadrili v podanom odpore, kde uviedli, že ide o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku vzťahoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a Občiansky zákonník. Z výpisu z účtu medziúveru vyplýva, že dlžník - T. neuhradil riadne a včas splátky od samého začiatku. Prvé vážne omeškanie nastalo pri splátke splatnej dňa 15.09.2012 a nasledujúcej splátke splatnej dňa 15.10.2012, pričom zároveň splátka v mesiaci 7/2012 nebola uhradená v plnej výške. Na základe čoho dlžník podľa článku XIX bod 2 písm. a) porušil zmluvnú povinnosť tým, že bol v omeškanií s viac než dvomi splátkami a v tom prípade bol žalobca oprávnený postupovať v zmysle bodu 3 tohto istého článku, t.j. mal právo i) zastaviť čerpanie úveru, ii) jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, iii) vypovedať zmluvu alebo od nej odstúpiť, iiiii) započítať si pohľadávku. Deň, kedy bol žalobca

oprávnený zosplatiť celý úver, podľa § 101 Občianskeho zákonníka, možno považovať za deň, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz a to je deň začatia plynutia premlčacej doby. Pretože žalovaní neuhradili viac než dve splátky za sebou, a to splátku splatnú dňa 15.10.2012, dňom 16.10.2012 začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie jeho práva na zaplatenie celej výšky úveru v trvaní 3 rokov, ktorá žalobcovi márne uplynula dňa 16.10.2015. V danom prípade, ak žalobca vyhlásil dňa 10.04.2015 mimoriadnu splatnosť celého úveru pre omeškanie splátok, minimálne splátky za mesiac február 2015, ktorá bola splatná dňa 15.02.2015, premlčacia doba nároku žalobcu tak začala plynúť odo dňa splatnosti tejto splátky, teda odo dňa 15.02.2015 a uplynula dňa 15.02.2018 a nie od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Podľa ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba pri využití práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka už splatnosťou nezaplatených splátok, čo v tomto prípade znamená najmenej splátkou splatnou 15.02.2015 a nie samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti alebo jej doručením žalovaným. Trojročná premlčacia doba, by mala uplynúť splatnosťou najstaršej omeškanej splátky, pre ktorú žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a nie splatnosťou poslednej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť. Premlčacia doba práva na zaplatenie zosplateného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplatených splátok, pre ktorú bol dlh zosplatený (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 4Co/410/2016). Žalobca si svoje právo na zaplatenie dlhu z úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti uplatnil až žalobou doručенou súdu prvej inštancie dňa 03.04.2018, teda po márnom uplynutí premlčacej doby a preto by súd prvej inštancie nemal priznať žalobcovi premlčaný nárok. Teda týmito vznášajú žalovaní námietku premlčania vo veci. Zároveň upozorňujú na to, že žalovaní boli solidárnymi dlžníkmi a dlh bol čiastočne uspokojený v konkurze, po čiastočnom uspokojení dlhu zostala žalobcovi len naturálna obligácia, a teda nemá právo na peňažné plnenie. Žalovaní pôvodne v odpore požiadali o oslobodenie od súdnych poplatkov, od čoho neskôr na pojednávaní dňa 26.03.2019 upustili, s poukazom na skutočnosť, že ako spotrebiteľia sú oslobodení od súdnych poplatkov zo zákona.

5. Žalobca v replike uviedol, že podmienka uplatnenia práva veriteľa a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je viazaná na to, že dlžník je v omeškaní so splátkou minimálne tri mesiace, nie že bol v omeškaní so splátkou. Oprávnenie veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká okamihom zániku omeškania dlžníka s plnením splátok. Zo žalobcom predloženého výpisu z účtu medziúveru je zrejme, že žalovanými tvrdené omeškané splátky za mesiace 09/2012 a 10/2012 boli doplatené v mesiaci 11/2012. Z uvedeného je zrejme, že uhradením omeškaných splátok v mesiaci 11/2012 zaniklo omeškanie s plnením splátok, a teda zaniklo právo žalobcu požadovať v dôsledku omeškania zaplatenie dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Žalobca ďalej uviedol, že počítanie premlčacej doby s prihliadnutím na § 53 ods. 9 a § 101 Občianskeho zákonníka predstavuje špecifický režim počítania premlčania pre spotrebiteľské vzťahy, odkláňajúceho sa od úpravy plynutia premlčacej doby pri plnení v splátkach v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. Strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale nastáva až po naplnení predpokladov na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti veriteľom v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na § 563 Občianskeho zákonníka, ako aj na rámcovú úpravu plynutia premlčacej doby v zmysle § 101 teda začiatok plynutia premlčacej doby nastáva dňom, keď sa právo mohlo po prvý raz vykonať. Z uvedených dôvodov považuje žalobca námietku premlčania žalovaných za nedôvodnú. Žalobca tiež uviedol, že vyhlásenie konkurzu na jedného zo solidárne zaviazaných dlžníkov nemá vplyv na existenciu oprávnenia veriteľa domáhať sa splnenia zostatku dlhu od ostatných dlžníkov. Na výzvu súdu žalobca uviedol, že nárok žalobcu na poplatok za spracovanie medziúveru vyplýva z čl. V bod 2 Úverovej zmluvy, z čl. II. časť „Mimoriadny medziúver“ Úverovej zmluvy a Sadzobníka poplatkov pre fyzické osoby účinného ku dňu uzatvorenia Úverovej zmluvy. V Sadzobníku je táto spoplatnená služba uvedená v bode 9.2.. V zmysle čl. II. časť „Mimoriadny medziúver“ bod 7. Úverovej zmluvy započítaval splátky žalovaných na konto medziúveru žalobca na poplatky za vedenie účtu medziúveru a následne na úroky za medziúver. Suma nezaplatených úrokov do dňa vyhlásenia splatnosti úveru vo výške 2.276,69 eura tak predstavuje rozdiel medzi účtovanými poplatkami za vedenie účtu medziúveru (54,- eur) a úrokmi za úver do 10.04.2015 (11.850,73 eura) na jednej strane a splátkami žalovaných do 10.04.2015 (9.628,04 eura) na strane druhej.

6. Žalovaní sa na pojednávaní vyjadrili, že zmluvy si pri ich podpísaní nemali ani čas prečítať, boli uvedení do omylu, a to z dôvodov, že im oblasť riaditeľ žalobcu U., ako aj dlžník uviedli, že túto zmluvu podpisujú len na tri mesiace, nakoľko potom bude spoludlžníkom manželka dlžníka T., keď si vybaví doklady zo zamestnania. Žalovaní žiadnu sumu od žalobcu neprevzali a ani nebývali v dome, na kúpu ktorého bol úver braný. Následne sa stalo to, že dlžník T. V. vyhlásil osobný bankrot

a žalovaným prišli výzvy, resp. priamo zo súdu na zaplatenie dlžnej sumy. Čo sa týka osobného bankrotu a následného oddĺženia dlžníka, dávajú do pozornosti ustanovenie § 166e ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. V tomto konkrétnom prípade žalovaní neboli ani ručiteľ, ani iná osoba, ktorá zabezpečovala pohľadávku. S poukazom na ustanovenie § 103 druhá veta, aj keď žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť až 10.04.2015, premlčacia doba by mala plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, a to od februára 2015, pričom pri trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka je žaloba podaná neskoro, nárok je premlčaný. Žalovaní ďalej uviedli, že zmluva o úvere je v rozpore s ustanoveniami zákona č. 129/2010, konkrétne § 9 ods. 2 písm. b) - nie je uvedená doba trvania úveru, § 9 ods. 2 písm. g) - nie sú uvedené podmienky zmeny úrokovej sadzby, index, referenčná úroková sadzba, na ktorú je výška úrokovej sadzby naviazaná, § 9 ods. 2 písm. h) - zmluva neobsahuje tzv. RPMN ani celkovú čiastku, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, podľa § 11 ods. 1 písm. f) v zmluve neboli uvedené všetky plnenia, ktoré vyplývajú pre spotrebiteľa z úveru alebo s ním súvisia. Žalovaní poukazujú najmä na článok 2 bod 3 zmluvy, ako aj na článok 3, kde je uvedené poistenie úveru. Z vyššie uvedených pochybení by teda úver mal byť bezúročný a bez poplatkov. Žalovaní poukazujú na judikáty OS Levice 14Csp/14/2016, KS Prešov 18Co/159/2019. Ak by súd tento úver nepovažoval za bezúročný a bez poplatkov, minimálne môže byť len zákonný úrok z omeškania, a nie tak ako to vypočítal žalobca vo svojej žalobe, kde poukazujú na rozhodnutie IV.ÚS/476/2012, resp. OS Vranov nad Topľou 3C/200/2015. Ďalšia námietka spočíva v tom, že poplatok, za ktorý nie je poskytnutá žiadna protihodnota a slúži výhradne na pokrytie administratívnej agendy, je neprijateľný, a to s poukazom na rozsudok KS v Prešove 18Co/109/2011. Žalovaní vychádzajú z výpisu, kde sú uvedené poplatok za vedenie účtu a poplatky za upomienky v celkovom počte 42. Žalovaní poukazovali na to, že pokiaľ ide o mimoriadne zosplatenie, neboli zaplatené splátky za sebou 9/2014 a 10/2014 a ak chce žalobca vychádzať zo zmluvného dojednanja, tak stačilo, že neboli zaplatené dve splátky za sebou.

7. Na výzvu súdu, aby žalobca doplnil skutkové tvrdenia a uviedol, pre nezaplatenie ktorej splátky alebo ktorých splátok došlo k mimoriadnemu zosplateniu úveru ku dňu 10.04.2015, žalobca uviedol, že do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti boli žalovaní v omeškanií so zaplatením splátok za mesiace 11/2014 až 03/2015.

8. Žalobca ako dôkazy predložil Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa XX.XX.XXXX, Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa XX.XX.XXXX a fotokópie doručeníek, Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 17.02.2015 a fotokópie doručeníek, Výpis z účtu medziúveru, Výpis z účtu stavebného sporenia, Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, Výpis z Obchodného registra, Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby platný od januára 2012.

9. Žalovaní dôkazy nepredložili.

10. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

11. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie citovanými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ako aj výsledkom elektronickej lustrácie žalovaných v Sociálnej poisťovni a vylúčením žalovaných (§ 295 CSP), keď pojednával v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal, pričom súd zistil nasledovný skutkový stav:

13. Dňa 14.06.2012 bola medzi žalobcom ako veriteľom, T. ako dlžníkom a žalovanými v 1. a 2. rade ako spoludlžníkmi uzavretá Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie mimoriadneho medziúveru vo výške 91.900,- eur zo strany žalobcu ako veriteľa T. V. a žalovaným ako solidárnym dlžníkom, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a súčasne pri dodržaní všetkých podmienok sa mimoriadny medziúver zmenil na stavebný úver vo výške cca 55.140,- eur. Z opisu účelu úveru uvedeného v článku I. ods. 2. zmluvy

vyplýva, že účelom úveru bolo nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti. Žalobca ako veriteľ poskytol dlžníkom medziúver vo výške 91.900,- eur, z ktorej sumy z dôvodu započítania poplatku 130,- eur za spracovanie medziúveru vyplatil sumu 91.770,- eur. Úroková sadzba úrokov za úver bola dohodnutá na dobu 12 mesiacov vo výške 2,69 % ročne a po uplynutí 12 mesiacov vo výške 5,69% ročne. Dlžník a spoludlžníci sa zaviazali poukazovať na účet stavebného sporenia mesačné vklady vo výške 147,04 eura, splácať úroky za poskytnutý medziúver v sadzbe 2,69% ročne mesačnými splátkami vo výške 206,01 eura po dobu 12 mesiacov a úroky v sadzbe 5,69% ročne mesačnými splátkami vo výške 435,76 eura po uplynutí 12 mesiacov a platiť poplatok za poistenie úveru vo výške 36,76 eura. Splátka úrokov a poplatok za poistenie boli splatné do 15. dňa mesiaca. Žalovaní sa dostali do omeškania so splácaním splátok úveru za mesiace od 11/2014, z ktorého dôvodu žalobca žalovaných upozornil listom zo dňa 17.02.2015, doručeným im 20.02.2015, na možnosť zosplatnenia úveru. Keďže žalovaní omeškané splátky nedoplatili, vyhlásil žalobca listom zo dňa 10.04.2015, doručeným žalovaným dňa 16.04.2015, mimoriadnu splatnosť úveru. Na majetok dlžníka bol vyhlásený konkurz, následne bola pohľadávka žalobcu splnená dňa 21.02.2017 vo výške 58.090,83 eura.

14. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

15. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

16. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 499 OBZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

18. Podľa § 502 ods. 1 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

19. Podľa § 503 ods. 1 až 3 OBZ, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. (1) Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. (2) Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. (3)

20. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

21. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri

uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. (4)

23. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (1) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. (2)

24. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

27. Podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

28. Podľa § 1 ods. 3 písm. d) ZoSÚ, spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti.

29. Podľa § 100 ods. 1 a 2 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. (1) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. (2)

30. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

31. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

32. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými založený zmluvou o úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ). K uvedenému záveru dospel súd z dôvodu, že uvedená zmluva je formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko text zmluvy bol vopred pripravený, žalovaní ako spotrebiteľia nemali možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu. Žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zároveň ako veriteľ, keď poskytol žalovaným spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovaní vystupovali ako spotrebiteľia, pretože nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a úver bol žalovaným poskytnutý za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. S poukazom na vyššie uvedené a vychádzajúc zo zásady lex specialis derogat legi generali, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou sú v danom prípade

ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, súd vyhodnotil zmluvný vzťah podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

33. Zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovanými, hoci je teda ako zmluvný typ upravená v Obchodnom zákonníku (§ 497 a nasl.) a predstavuje „absolútny obchod“, sa ako spotrebiteľská zmluva spravuje aj ustanoveniami § 52 a nasl. OZ, keď zároveň vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy (podnikateľ - spotrebiteľ) a na nepodnikateľský účel zmluvy, vznikli medzi účastníkmi zmluvy typické občianskoprávne vzťahy. Na zmluvu preto dopadá i ustanovenie § 54 ods. 1 OZ. Z vyššie citovaného ustanovenia § 54 ods. 1 OZ pritom vyplýva jednoznačný záver o tom, že práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy sa nemôžu odchýliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ si ani iným spôsobom nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Uvedené vedie potom následne k tomu, že dojednania v spotrebiteľskej zmluve sú v takomto prípade použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá má prednosť, a teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a na neho nadväzujúcich predpisoch. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie, sú dojednania v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 OZ, a ide teda o neplatné dojednania podľa § 39 OZ, nakoľko sú v rozpore so zákonom. Znamená to, že takým dojednania nemožno pripisovať žiadny právny význam a je treba postupovať podľa príslušných ustanovení upravujúcich občiansko-právne vzťahy. Normy obchodného práva sú potom použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku, teda Obchodný zákonník sa môže uplatniť len tam, kde nenarazí na obmedzenia v ustanoveniach spotrebiteľského charakteru, v tomto prípade obsiahnuté v Občianskom zákonníku.

34. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého žalobca poskytol žalovaným peňažné prostriedky, ktoré sa zaviazali žalovaní dohodnutým spôsobom vrátiť. Najskôr je potrebné uviesť, že zmluvný vzťah strán sporu založený na základe predmetnej zmluvy o úvere nespadá pod úpravu zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko ide o úver, ktorého účelom bolo nadobudnutie vlastníckych práv k nehnuteľnosti, a preto súd na tento zmluvný vzťah neaplikoval ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z.. Súd však aplikoval na vzájomný vzťah ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 6 písm. d) OBZ). S poukazom na vyššie uvedené, aplikoval súd tak ustanovenia Obchodného zákonníka, ako aj Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.), v časti, kde je nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

35. Pokiaľ ide námietku žalovaných v 1. a 2. rade, že na ich strane nebola vôľa uzavrieť zmluvu ako spoludlžníci (dôvodili, že zmluvy nemali čas si prečítať a boli uvedení do omylu, že zmluvu podpisujú len na tri mesiace, s tým, že potom bude spoludlžníkom manželka dlžníka), čím spochybňovali platnosť uzavretia zmluvy, s tou námietkou nebolo možné sa stotožniť. Označenie žalovaných v 1. a 2. rade ako spoludlžníkov vyplýva z úvodnej časti zmluvy, ako aj z podpisovej časti zmluvy, kde sa zároveň výslovne uvádza, že spoludlžník sa zaväzuje k splateniu dlhu spoločne a nerozdielne so stavebným sporiteľom. Zo zmluvy žiadna dočasnosť pre žalovaných („len na tri mesiace“) nevyplýva, preto nemožno akceptovať tvrdenie žalovaných o omyle. Žalovaným pritom muselo byť zrejmé, že v prípade podpísania písomnej zmluvy vyjadrujú súhlas s jej ustanoveniami a v prípade, že nemali dostatok času na prečítanie si zmluvy, nemali pristúpiť k jej podpisu. Skutočnosť, že žalovaní žiadnu sumu od žalobcu neprevzali a ani nebývali v dome, na kúpu ktorého bol úver poskytnutý, rovnako nezaväzuje žalovaných povinnosti plniť, pretože zmluvu podpísali s vedomím, že úver bude poskytnutý ich synovi. Žalovaní nespochybnili svoje podpisy na zmluve, zmluvu podpísali a bolo v ich záujme zmluvu si pred podpisom riadne prečítať. Zo zmluvy pritom vyplýva, aké bude ich postavenie v zmluvnom vzťahu, aké budú ich povinnosti, ku ktorých splneniu sa podpisom zmluvy zaviazali. Súd z uvedeného dospel k záveru, že zmluva bola platne uzavretá, pričom žalovaní v 1. a 2. rade prejavili vôľu uzavrieť zmluvu ako spoludlžníci, a preto z nej boli spolu s dlžníkom zaviazaní spoločne a nerozdielne. Skutočnosť, že na majetok dlžníka bol vyhlásený konkurz, pritom nemá žiaden vplyv na možnosť veriteľa domáhať sa plnenia od spoludlžníkov. Žalovaní poukazovali na ustanovenie § 166e ods. 3 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, ktoré však bolo účinné až po vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka (od 01.03.2017), naviac, z uvedeného ustanovenia vyplýva iba nevymáhateľnosť pohľadávky voči oddĺženému dlžníkovi, nie však voči spoludlžníkom, ktorí sú osobami, ktoré pohľadávku zabezpečujú. V prípade solidárnych dlžníkov si veriteľ môže vybrať, či si bude svoj nárok uplatňovať iba voči niektorému z nich, alebo voči

všetkým. V prípade, že bol veriteľ čiastočne uspokojený plnením niektorého z dlžníkov, či už dobrovoľne alebo v konkurze, znamená to iba zníženie jeho pohľadávky, nie však jej zánik ani zmenu na naturálnu obligáciu. Súd teda dospel k záveru, že zmluva bola platne uzavretá a žalovaní sú v konaní pasívne legitimovanými.

36. V konaní žalovaní vzniesli námietku premlčania nároku žalobcu, vzhľadom k čomu bolo potrebné sa zaoberať dôvodnosťou vznesenej námietky a otázkou možného premlčania nároku. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúcemu zákroku zo strany súdov.

37. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach, tak ako tomu bolo v tu prejednávanej veci. V takom prípade môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou v zmysle dohody účastníkov zmluvy. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, a preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba plynie samostatne odo dňa ich splatnosti (§ 103 OZ). Veriteľ s dlžníkom sa môžu v zmysle § 565 OZ dohodnúť, že v prípade nesplnenia niektorej splátky, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky (tzv. strata výhody splátok), ktoré právo však môže využiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína v takom prípade plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. Veriteľ však musí využiť svoje právo zosplatnenia celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej zo splátok najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ak tak neurobí, stráca právo žiadať od dlžníka zaplatenie celej pohľadávky, premlčacia doba celého dlhu prestane plynúť a opäť plynie len premlčacia doba pre jednotlivé splátky.

38. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ modifikuje § 565 OZ vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám, pričom strata výhody splátok je podmienená tým, že musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu a strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa, ktorý môže toto právo uplatniť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, keď zároveň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva mimoriadneho zosplatnenia pohľadávky.

39. V konaní nebolo sporným, že žalobca ako veriteľ listom zo dňa 10.04.2015, doručeným žalovaným dňa 16.04.2015, vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Súd pre platnosť predčasného zosplatnenia posudzoval splnenie podmienok pre zosplatnenie v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ, a síce existenciu dohody o možnosti veriteľa zosplatniť celú pohľadávku, uplynutie troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, upozornenie v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva a využitie práva zosplatniť celú pohľadávku najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Účastníci zmluvy sa dohodli o možnosti veriteľa zosplatniť celú pohľadávku v čl. VI. bod 3. zmluvy, v zmysle ktorého v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšie ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. V zmysle čl. II. bod 3. zmluvy boli splátky úrokov a poplatkov za poistenie splatné do 15. dňa mesiaca. Podľa nepopretého skutkového tvrdenia žalobcu boli žalovaní do zosplatnenia úveru v omeškaní so splátkami za mesiace 11/2014 až 03/2015. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 10.04.2015 bola teda splnená podmienka, že uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, a to splátky splatnej dňa 15.12.2014, keď tri mesiace uplynuli dňa 15.03.2015. Listom zo dňa 17.02.2015, doručeným žalovaným dňa 20.02.2015, upozornil žalobca žalovaných na uplatnenie práva vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. upozornil ich v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Zároveň žalobca využil právo zosplatniť celú pohľadávku najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, ktorá bola splatná dňa 15.04.2015. Z uvedeného mal súd za to, že podmienky pre mimoriadne zosplatnenie úveru boli splnené.

40. Keďže bolo dohodnuté plnenie v splátkach, v zmysle § 103 OZ začala plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich splatnosti, t.j. od 15. dňa v mesiaci, a to bez ohľadu na mimoriadne zosplatnenie úveru. Z uvedeného vyplýva, že premlčané boli všetky neuhradené splátky splatné 3 roky pred podaním žaloby, konkrétne splátka splatná dňa 15.03.2015 a splátky splatné pred touto splátkou. Veriteľ nemôže vyhlásením mimoriadnej splatnosti k 10.04.2015 spôsobiť neskoršiu splatnosť

už pred tým splatných splátok, a to s poukazom na ustanovenie § 103 OZ, ktoré jednoznačne pri úprave premlčania určuje, že v prípade dohodnutia plnenia v splátkach začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. V prípade splátok splatných dňa 15.03.2015 a skôr bola teda žaloba podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

41. V prípade ostatných splátok platí, že premlčacia doba celého zosplatneného dlhu plynie nie od mimoriadneho zosplatnenia, ani od zročnosti prvej omeškanej splátky, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie úveru (§ 103 OZ). V tu prejednávanej veci žalobca ako veriteľ zosplatnil úver ku dňu 10.04.2015, z čoho vyplýva, že k mimoriadnemu zosplatneniu došlo kvôli nezaplateniu splátky splatnej dňa 15.12.2014, keďže od jej splatnosti do 10.04.2015 uplynuli viac ako tri mesiace. Od splatnosti splátky splatnej dňa 15.12.2014 potom začala plynúť premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu žalovaných. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 15.12.2017. Žaloba bola na súd podaná až dňa 03.04.2018, t.j. po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Súd dodáva, že i v prípade, ak by sa za splátku, pre ktorú došlo k mimoriadnemu zosplatneniu úveru, považovala splátka splatná dňa 15.03.2015, žaloba by bola podaná po uplynutí premlčacej doby.

42. K výkladu ustanovenia § 103 OZ súd dáva do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/261/2017-51 zo dňa 23.01.2018, v ktorom odvolací súd vyslovil záver, že „podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ust. § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia lehota začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§ 103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka. Ak totiž veriteľ právo na zosplatnenie inak v budúcnosti splatného dlhu nevyužije, jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne až do konca odo dňa splatnosti každej z nich; ak účinne uplatní zosplatnenie celého dlhu, pre zvyšok dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, začína plynúť premlčacia lehota od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo. Podľa názoru odvolacieho súdu nemôže ísť o ktorúkoľvek predtým nesplnenú splátku (ani prvú v poradí), ale tú pre ktorú veriteľ využil právo na zosplatnenie dlhu. Vzhľadom na uvedené, bolo treba premlčanie žalobou uplatneného dlhu posudzovať v dvoch režimoch; pred zosplatnením uplynuté splátky každú osobitne odo dňa jej splatnosti a zvyšok dlhu, ktorý mal byť uhradený budúcimi splátkami odo dňa splatnosti tej, pre ktorú veriteľ uplatnil stratu splátok. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou odvolateľa, že premlčanie zosplatneného celého úveru (splátky splatné 20.10.2013 a nasl.) mal okresný súd posúdiť podľa § 101 Občianskeho zákonníka, keďže v takom prípade, je potrebné aplikovať § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka“.

43. Z článku VIII. bod 6. zmluvy vyplýva, že dlžník, resp. dlžníci vyhlasujú, že o.i. pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. K uvedenému dojednaniu súd uvádza, že toto dojednanie nebolo individuálne dojednané a nie je možné na neho prihliadať z nasledovných dôvodov. Zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovanými, hoci je ako zmluvný typ upravená v Obchodnom zákonníku (§ 497 a nasl.) a predstavuje „absolútny obchod“, sa ako spotrebiteľská zmluva spravuje aj ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď zároveň vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy (podnikateľ - spotrebiteľ) a na nepodnikateľský účel zmluvy, vznikli medzi účastníkmi zmluvy typické občianskoprávne vzťahy. Na zmluvu preto dopadá i ustanovenie § 54 ods. 1 OZ. Z vyššie citovaného ustanovenia § 54 ods. 1 OZ pritom vyplýva jednoznačný záver o tom, že práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy sa nemôžu odchyliť od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ si ani iným spôsobom nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Uvedené vedie potom následne k tomu, že dojednania v spotrebiteľskej zmluve sú v takomto prípade použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá má prednosť, a teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a na neho nadväzujúcich predpisoch. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, evidentne zhoršujú jeho postavenie, keď predĺženie premlčacej doby na 10 rokov od začiatku jej plynutia podľa dojednania zmluvy je nevýhodnejšie ako plynutie premlčacej doby podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Pokiaľ si teda si účastníci zmluvy dohodli predĺženie premlčacej doby na 10 rokov odo dňa, kedy začne plynúť prvýkrát, ide o dojednanie v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 OZ, a teda

o neplatné dojednanie podľa § 39 OZ, nakoľko je v rozpore so zákonom. Znamená to, že vyhláseniu žalovaných o predĺžení premlčacej doby nemožno pripisovať žiadny právny význam a pri posudzovaní premlčania treba postupovať podľa príslušných ustanovení upravujúcich občiansko-právne vzťahy. V otázke premlčania tak súd dospel k záveru, že v zmysle § 54 ods. 1 OZ je potrebné posúdiť otázku premlčania podľa všeobecného právneho predpisu, ktorý upravuje spotrebiteľské právo, a to podľa Občianskeho zákonníka, nakoľko právna úprava uvedených inštitútov podľa Občianskeho zákonníka je pre spotrebiteľa priaznivejšia ako vyššie citované dojednanie v zmluve.

44. Žalobca podal žalobu na súde dňa 03.04.2008, teda až po uplynutí trojročnej premlčacej doby v prípade splátok splatných pred mimoriadnym zosplatnením, ako aj v prípade celého zvyšku zosplatneného dlhu. Námietka premlčania vznesená žalovanými tak bola vznesená dôvodne, súd na ňu prihliadol a z dôvodu premlčania nároku žalobcu vo výroku I. rozsudku žalobu zamietol. Ako v prípade istiny, tak v prípade poplatkov za poistenie, bola žaloba podaná po uplynutí premlčacej doby, keďže poplatky za poistenie boli splatné v rovnakom termíne ako splátky istiny. Za premlčané považoval súd aj uplatnené zmluvné úroky a úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky a sledujú jej osud, z čoho možno usúdiť, že vedľajší úrokový záväzok sa premlčí najneskôr v rovnakej dobe ako hlavný peňažný záväzok.

45. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

47. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

49. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaní boli v konaní plne úspešní, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku II. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil dôvod na postup podľa § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.